

Regionstyrelsen

Förnyat planeringsbeslut avseende Roslagsbanan elkraft - Ersättning X10p samt beslut om att inleda genomförandefasen för del av omfattningen**Regionledningskontorets förslag till beslut**

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

1. Investeringsobjektet "Roslagsbanan Elkraft - Ersättning X10p" delas upp i tre investeringsobjekt:
 - Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p
 - Roslagsbanan Fs Experimentalfältet – Ersättning X10p
 - Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet – Ersättning X10p
2. Trafiknämnden medges rätt att inom ramen för 2026 års investeringsbudget och inriktningsnivåer för planåren 2027–2035 inleda en förnyad planeringsfas avseende objektet Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p till en investeringsutgift om 69 miljoner kronor, utifrån en total indikativ investeringsutgift på 957 miljoner kronor.
3. Trafiknämnden medges rätt att inom ramen för 2026 års investeringsbudget och inriktningsnivåer för planåren 2027–2035 inleda genomförandefasen avseende objektet Roslagsbanan Fs Experimentalfältet – Ersättning X10p till en total investeringsutgift om 384 miljoner kronor.
4. Trafiknämnden medges rätt att inom ramen för 2026 års investeringsbudget och inriktningsnivåer för planåren 2027–2035 inleda genomförandefasen avseende objektet Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet – Ersättning X10p till en total investeringsutgift om 49 miljoner kronor.

Sammanfattning

Den 6 maj 2025 fattade regionfullmäktige beslut om att inleda planeringsfasen avseende objekt Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p (RS 2024-1161). Under planeringsfasen genomfördes analyser som visade att objektets genomförbarhet och samhällsnytta kan stärkas väsentligt

genom en förändring där delar av objektet tidigare läggs till genomförandefas och andra delar skjuts fram i tid eller överläts till andra närliggande objekt. Sammanfattningsvis föreslår trafiknämnden att det gemensamma investeringsobjektet delas i tre separata objekt:

- Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p
- Roslagsbanan Fs Experimentalfältet – Ersättning X10p
- Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet – Ersättning X10p

Förslaget innebär att ett förnyat planeringsbeslut tas för det reviderade objektet Roslagsbanan Elkraft. För de två resterande investeringsobjekten avseende fördelningsstationen vid Experimentalfältet och högspänningsnätet vid Experimentalfältet avser förslaget beslut om att inleda genomförandefasen.

Regionledningskontoret bedömer att investeringen har beretts i enlighet med Region Stockholms riktlinjer för investeringar inom Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414).

Regionledningskontoret har inga invändningar mot förslaget och föreslår regionfullmäktige att besluta i enlighet med trafiknämndens beslut.

Bakgrund

Roslagsbanan är en lokaljärnväg som ägs och förvaltas av Region Stockholm. Banan utgår från Stockholms Östra station och delas i tre grenar mot Kårsta, Österskär och Näsbypark. Enligt Sverigeförhandlingen (LS 2017-0621) planeras Roslagsbanan förlängas till city via Odenplan till T-centralen. Den 6 maj 2025 fattade regionfullmäktige beslut om att inleda planeringsfasen avseende objekt Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p till en investeringsutgift om 126 miljoner kronor utifrån en indikativ totalutgift på 1 404 miljoner kronor (RS 2024-1161).

Under planeringsfasen genomfördes analyser som påvisade att objektets genomförbarhet och samhällsnytta kan stärkas väsentligt genom en förändring där delar av objektet tidigare läggs till genomförandefasen och andra delar skjuts fram i tid eller överläts till andra närliggande objekt. Sammanfattningsvis föreslår trafiknämnden att det gemensamma investeringsobjektet delas i tre separata objekt:

- Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p
- Roslagsbanan Fs Experimentalfältet – Ersättning X10p
- Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet – Ersättning X10p

Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p

En förnyad planeringsfas syftar till att fastställa en ny omfattning efter att andra delar har brutits ut. Under planeringsfasen analyseras hur behoven av elkraftssystemet etappvis ökar i omfattning till resandeprognosen för Roslagsbanan år 2050. Investeringsutgiften för planeringsfasen beräknas till 69 miljoner kronor och den totala investeringsutgiften till 957 miljoner kronor.

Roslagsbanan Fs Experimentalfältet – Ersättning X10p

Fördelningsstationen (Fs) vid Experimentalfältet är en central komponent för att Roslagsbanans elkraftssystem ska klara kapacitetsbehoven. Analyser visar att den befintliga kapaciteten på Roslagsbanan redan är fullt utnyttjad för dagens trafik. När ytterligare X10p-fordon fasas ut och nya, mer energikrävande X15p-fordon introduceras ökar risken för elbrist.

För att säkerställa erforderlig elkapacitet föreslås att genomförande av objektet Roslagsbanan Fs Experimentalfältet startar under 2026 till en total investeringsutgift om 384 miljoner kronor.

Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet – Ersättning X10p

Investeringen avser utbyggnaden av högspänningsnätet mellan Experimentalfältet och Albano och den totala investeringsutgiften beräknas till 49 miljoner kronor.

Ett genomförandebeslut möjliggör samordning med bygghandlingsprojekteringen för Roslagsbanans norrgående tunnel, ett arbete som förväntas starta sommaren 2026.

Effektmål

Investeringsobjekt	Effektmål planerings och/eller genomförandefa s	Tidsaspek t	Indikator
Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p	Att det fullt utbyggda elkraftssystemet (visionsår 2050) tillhandhåller en tillräckligt och tillförlitlig kapacitet för att upprätthålla trafik enligt trafikeringsupplägg 4+4S+I.	Tidigast år 2038	Mätning av tillgängliga fordon dagligen kommer att visa om samtliga planerade turer kan trafiksättas.
Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p	Att elkraftssystem med målår 2032	År 2033	Mätning av tillgängliga

	tillhandahåller en tillräcklig och tillförlitlig kapacitet för att upprätthålla trafik enligt trafikeringsupplägg 4+4S.		fordon dagligen kommer att visa om samtliga planerade turer kan trafiksättas.
Roslagsbanan Fs Experimentalfältet – Ersättning X10p	Att det fullt utbyggda elkraftssystemet (visionsår 2050) tillhandahåller en tillräcklig och tillförlitlig kapacitet för att upprätthålla trafik enligt trafikeringsupplägg 4+4S+I.	Tidigast år 2038	Mätning av tillgängliga fordon dagligen kommer att visa om samtliga planerade turer kan trafiksättas.
Roslagsbanan Fs Experimentalfältet – Ersättning X10p	Att elkraftssystemet med målår 2032 tillhandahåller en tillräcklig och tillförlitlig kapacitet för att upprätthålla trafik enligt trafikeringsupplägg 4+4S.	År 2030	Mätning av tillgängliga fordon dagligen kommer att visa om samtliga planerade turer kan trafiksättas.
Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet – Ersättning X10p	Att det fullt utbyggda elkraftssystemet (visionsår 2050) tillhandahåller en tillräckligt och tillförlitlig kapacitet för att upprätthålla trafik enligt trafikeringsupplägg 4+4S+I.	Tidigast år 2038	Mätning av tillgängliga fordon dagligen kommer att visa om samtliga planerade turer kan trafiksättas.
Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet – Ersättning X10p	Att elkraftssystemet tillhandahåller en tillräcklig kapacitet för att upprätthålla trafik enligt trafikeringsupplägg 4+4S.	Tidigast år 2038	Mätning av tillgängliga fordon dagligen kommer att visa om samtliga planerade turer kan trafiksättas.

Om beslutet inte tas enligt förslaget riskerar projektet att försenas två–tre år och trafikbegränsningar kan uppstå. Förgäveskostnader uppstår för utbyggnad av 33 kV-nätet som behöver rivas, flyttas och anläggas på nytt när Roslagsbanan till city genomförs. Bristande samordning i Nationalstadsparken ökar intrånget och försvårar hållbarhetsmålen. Sammantaget riskerar förväntad kapacitetsökning till 2032 att påverkas negativt.

Regionledningskontorets förslag och motivering

Regionledningskontoret konstaterar att förslaget innebär att investeringsobjekt Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p delas upp i tre nya investeringsobjekt: Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p, Roslagsbanan Fs Experimentalfältet – Ersättning X10p samt Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet – Ersättning X10p.

Vidare innebär förslaget att ett förnyat planeringsbeslut tas för det reviderade objektet Roslagsbanan Elkraft. För de två resterande investeringsobjekten avseende fördelningsstationen vid Experimentalfältet och högspänningsnätet vid Experimentalfältet avser förslaget beslut om att inleda genomförandefasen.

Enligt Region Stockholms Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414) föregås ett genomförandebeslut av en planeringsfas. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande omfattar systemhandling eller motsvarande handling, hållbarhetsanalys, överlämningsstrategi, riskanalys och riskbedömning, samt ekonomiskt beslutsunderlag.

Regionledningskontoret bedömer att investeringen har beretts i enlighet med Region Stockholms riktlinjer för investeringar inom Policy och riktlinjer för god ekonomisk hushållning (RS 2023-0414).

Regionledningskontoret har inga invändningar mot förslaget och föreslår regionfullmäktige att besluta i enlighet med trafiknämndens beslut.

Ekonomiska konsekvenser***Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p***

Beslutet innebär att trafiknämnden får fortsätta planeringsfasen i syfte att fastställa en ny omfattning efter att andra delar har brutits ut.

Investeringsutgiften för planeringsfasen beräknas till 69 miljoner kronor.

Investeringsutgiften ryms inom regionfullmäktiges beslut om budget 2026 med planår 2027-2035 (RS 2025-0026). Den totala prognostiserade investeringsutgiften uppgår till 957 miljoner kronor samt en projektkostnad

på en miljon kronor. Objektet planeras att driftsättas successivt mellan åren 2029-2033.

Den totala driftkostnaden för objektet efter genomförande beräknas till cirka 53 miljoner kronor per år, vilket över en 20-årsperiod motsvarar 1 064 miljoner kronor inklusive index varav 820 miljoner kronor avser avskrivningar och 234 miljoner kronor räntekostnader. Ökade drift- och underhållskostnader uppgår till nio miljoner kronor och består främst av kostnadsökning för tre tillkommande likriktarstationer samt kostnadsreduktion för en befintlig likriktarstation som rivs under samma 20-årsperiod.

Roslagsbanan Fs Experimentalfältet – Ersättning X10p.

Beslutet innebär att trafiknämnden får inleda genomförandefasen för objekt Roslagsbanan Fördelningsstationen (Fs) vid Experimentalfältet. Investeringsutgiften för genomförandefasen uppgår till 384 miljoner kronor och ryms inom regionfullmäktiges beslut om budget 2026 med planår 2027-2035 (RS 2025-0026). Objektet planeras att driftsättas succesivt mellan åren 2028-2033.

Den totala driftkostnaden för objektet efter genomförande beräknas till cirka 79 miljoner kronor per år, vilket över en 20-årsperiod motsvarar 1 579 miljoner kronor inklusive index varav 361 miljoner kronor avser avskrivningar och 109 miljoner kronor räntekostnader. Resterande ökade driftskostnader under denna 20-årsperiod uppgår till 1 109 miljoner kronor och avser främst ökad elförbrukning i samband med ökat antal moderna fordon.

Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet – Ersättning X10p.

Beslutet innebär att trafiknämnden får inleda genomförandefasen för objekt Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet – Ersättning X10p. Investeringsutgiften för genomförandefasen uppgår till 49 miljoner kronor och ryms inom regionfullmäktiges beslut om budget 2026 med planår 2027-2035 (RS 2025-0026). Objektet planeras att driftsättas 2038.

Den totala driftkostnaden för objektet efter genomförande beräknas till cirka tre miljoner kronor per år, vilket över en 20-årsperiod motsvarar 63 miljoner kronor inklusive index varav 49 miljoner kronor avser avskrivningar och 14 miljoner kronor räntekostnader.

Sammanlagd investeringsutgift

Investeringsutgift	Planeringsbeslut (RS 2024-1161)	Förslag till planerings- och genomförandebeslut
Roslagsbanan Elkraft	1 404 mnkr	957 mnkr
Roslagsbanan Fs	-	384 mnkr

Experimentalfältet		
Roslagsbanan 33 kV Experimentalfältet	-	49 mnkr
Summa	1 404 mnkr	1 391 mnkr

Den totala investeringsutgiften för de tre objekten uppgår sammanlagt till 1 391 miljoner kronor, vilket är 13 miljoner kronor lägre jämfört med 1 404 miljoner kronor för det ursprungliga objektet Roslagsbanan Elkraft – Ersättning X10p enligt beslut i maj 2025 (RS 2024-1161). Minskningen beror främst på tidsmässiga förändringar med både tidigare- och senareläggningar vilket påverkat indexbeloppen för objekten i jämförelse med tidigare beslut. Den sammanlagda investeringsutgiften ryms inom regionfullmäktiges beslut om budget 2026 med inriktningsnivåer för planåren 2027-2035.

Emma Lennartsson
Regiondirektör

Katarina Holmgren
Ekonomidirektör

Beslutsunderlag

1. Trafiknämndens protokollsutdrag den 16 december 2025
2. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 10 november 2025

Beslutsexpediering

1. Trafiknämnden

Godkänd av Emma Lennartsson, 2025-12-22